

Kelewis, Karaliaucziuje
kas Utarnintą išbūdams,
kaštoj, ant bile kokių Bušo
apšteliotas, su Pušpinin-
geis ant Bertainio Metū
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

Apsakimā Štatimā i Ke-
lewi kaštoj po 2 Sgr. uį
kojnā, smulkeis kaštais
išdrukawotg Gilę. Oro-
matas reit hen atrašyti:
Border-Rossgarten
Nr 5.

Karaliaucziaus Broliams Pietuwiniufams Žinēs parnešgas.

Nro. 71.

Karaliaucziuje, 23. Dežemberi

1870.

Kalėdū Džiaugsmas.

Žmonės, kurie Tamsoj waikščioj, mato didę
Szwiesą, ir ant tū, kurie tamsoj žemėj gyvena, žiba
šwiesiey. Nės wišas Szarwas Karaujancziujū bey
Rubas fruwins bus sudegintas ir Ugnies suestas. Neša
Kudikis mums yra užgimes, Sunus mums yra dūtas,
kurio Waldzia ant jo Peties; ir jis Wardu Dymnas,
Rota, Syls, Karžygys, Amžins-Lėms, Pakaujans-
Kunigailšris. Jėz. 9. — Ak kad musū brangušis
Kalėdū Swezias ben weikiey wišam Karui Galą pa-
darytu, ir budams Pakajaus Kunigailštis mums ir
wišam Swietui brangiausiajē Kalėdū Dowanā, sawo
mielgji Pakaju nudalytu! Amen.

Kaip stow su Karu?

Sziose pastutinioje Dienose yra jau wēl ant
feliū Wietū menkesniū ir didesniū Susimūšimū nusidawę.
Ant Birno tarp Loararmijos bey musū Princo Fridrič
Kardelio Waiško Dalis, kurius Meklenburkio
Did-Ercikis Wilhelms Kamandierūja. Ant šitōs
Wietōs buvo Gendrolius Chanzy (ištark Szangš)
su sawo Francuzais po tū Mušiu, apie kurius mes
jau anday pasakojom, nū Miesto Blos (Blois) prie
Loarės Upės greitay atgal kaip rodēs ant Miesto
Tur (Tours) linkay bėgēs. Ale Mušikiei weik pajuto,
kad šito bėgancziujo Waiško Dalis ne tiesiog atgal
i Wafarus ant Miesto Angers (ištark Angžē) bėgo,
bet i Sziaurę ant Miesto Le-Mans (ištark Le-Mang)
linkay sukōs, kad ne su Gwoltu tay bene su Kyrumu
bandydama prie Paryžo prisiġauti. Todėley Mušikū
Waiškas wēl turėjo taip traukti ir staitis, kad jūai
Francuzams šitā Kelē užkirštu, o todėley šitas Mušikū
Waiškas dabar stow su wienu, butent su Kairės
Szonu prie Miesto Tur (Tours), su antrūju, tai est
su Dešinēs Szonu prie Le-Mang (Le Mans).
Didziausioji Dalis musū Waiškū tur aplink Paryžā
galėti. Bet musū aplinkuy traukianczijū Waiškū tiel
daug n'iera, kad jie galėru Francuzū Daugybę, ant
Paryžo linkay lų kaip koks Iwanas besimeržiancziajē,
wišay ar sugauti ar sutriuškinti, o iš to aršieit, kad,
iki kol Paryžā iėmus, Mušikiei su Francuzū Pulkais

ne paliantinay tur wajotis, wiš labjaušiey ant to da-
bodami, kad jū ne koks Pulkas Mušikiams fur nors
pro Szali praspriustu ir prie Paryžo prisiġauti. Iš
tōs pacziōs Priczasties yra musū pirmosios Armijos
kamandierūjāšis Gendrolius Manteiffelis, kurlai
būwo šale Juriū Karnolēs (Canal) Le traukiās, po
žemimo Miestū Amjeng (Amiens) bey Ruang
(Rouen) kaip rodos nū Juriū toliaus atstiraufdams
ant Miesto Evreur (ištark Ewre) mašierawēs. To-
dėley mums taip atsidūd, kaip kad Manteiffelis
su wienu sawo Waiško Szonu nor su wienu Szonu
to Waiško susidurti, kurlai nū Loarės Upės iki Le
Mang nusitraufēs, jeib Francuzams niekaiy galima
ne pastotu, Paryžikiams ant Pagalbōs pareiti.

Waiškams šitoku Budu wiš aplinkuy besitraukiant
nusidūd bewēik kas Dien weik didesniū weik mažesniū
Susimūšimū. Ale imauytinay šaudus Susimūšimas
nusidawę Francuzijos Rytū Szalyj (ant Dešinēs) ne
toli nū Miesto Dyžong (Dijon), fur Gendrolius
Berderis sawo Buwi tur. Nedėlioj 18 taji Dežemberi
pagawo francuziškās Waiškas, kokia 20 Lukstancziū
didelis, iš Pietū Pusēs ant Miesto Dyžong (Dijon)
werštis. Mušis iš to pasidarešis truko penkis Stun-
dus. Galtausiey Neprieteliei turėjo temstant atgal i
Pietus trauktis daug Aficierū ir daugiaus ne kaip
1000 šiotiū Wyrū per Smertē ir Suronyjimā pra-
puldhdami, o 16 Aficierū bey 700 šweikū šiotiū Wyrū
Mušikū Kanlose palidami. Francuzū Wyriaušis
czion būwo Gendrolius Kramer, tay i ro'os, kad
Garibaldzio czion jau neb'ejant; uēsa apie tą dabar
wišay nieko ne kalbama. Ant Mušikū Pusēs kowojo
cz'on Badai. Jū šykada taipjau ne menka; 13 Afie-
cierū negywi, 29 suronyti, o tarp šitū Suronytūjū
randas ir Badiškāšis Princas Wilhelm, bey
Gendrolius von Glymer. Kaip ilgay dar Paryžas
laishūs, ogi ir: ar jis Kartā bus apšaudytas ar ne,
tai dar wiš iš Likro ne žinoma.

Wokietija.

Kadangi šime Gziese wēl daug apie Wokietijōs
Surwienyjimā ka bama, tay galite sawo mažoje Kort-
knęgēse 5 tājē Kortā atsimertę czion wišōs Wokietijōs

Abrozą pasiūreiti. Wiršuy, tai Sziaurė, Apaczioj Pietūs, po Dešinės tai Rytai, po Kairės Wakarai. Ant šitōs Kortōs randas trejos Jures. Sziaurėj po Dešinės tai musū aušrinės Jurės (Dšisee), taipjau Sziaurėj, ale po Kairės, gul šiaurinės Jurės (Nerdsee). Apaczioj i Pietūs Kamputis Adrijatiškujū Juriū. Wislab, kas ant šitōs Kortōs gėltonay parwoia, tai musū Prūsija; wiš brianay-raudonieje Skypelieci, tai mažosės Žemutės bey Kunigaikštystės, iš Meto 1866 Sziaurwokietijōs Wienybeje stowincziōs. Prūsijōs Dešinės, arba Rytū Galas, tai musū Rytprūsijōs Prowinca su dwien didziomis Upėmis: Memel (Memuns) bey Pregel (Preglius). Treczioji didzioji Upe Mažumėli toliaus po Kairės arba i Wakarus, tai Weichselio (arba Wyslōs) Upe, kuri jau per Westpreisū Prowincą teka. O ir keli didžiausieji Miestai musū Prowincōs czionay priženklinti randasi, kaip antay: Memel (Klaipeda) wisay aufštay Sziaurės Kamputyje, potam Tilzit (Tilže), Königsberg (Karaliauczius), Elbinga bey Danzka (Danzig). Berlyno Miestas randasi kone wišōs Prūsijōs Widurnj.

Musū Prūsijōs Rubeziei ant Dešinės arba Rytū Pusės Rusija (Russland), ant Kairės arba Wakarū Pusės nū Wiršaus arba Sziaurės pradedant: Hullants, Belgija, Lufsemburkis bey Francuzija; wiršuy arba ant Sziaurės Pusės gul tarp minėtųjų Juriū Denemarkis, kurio wiens Stufis Jūtland (Jytlands) Wardu, prie musū Szleswigio Prowincōs pridur. Ant Pietū Pusės (tai esti Apaczioj) Prūsija arba geriaus jakant wiša Sziaurwokietija susidur, nū Dešinės arba nū Ryto Szono pradedant, su Dšreikiū Žemėmis, kurios ant musū Kortōs žalies parwūtos, ir kurios iki Adrijatiškujū Juriū nutenka. Bet iš Dšreikijōs toliaus po Kairės arba i Wakarus linkay eidami istojam i Piėtwokietijōs Žemės, prie kuriū Bairiei, Würtembergis bey Badai priklauso. Dšreikiē iš Didytės po musū Karaliumi žemintis ne norėdami ir ne galėdami nor sawi wieni pašilkti. Taygi kad apie Suswiennyjimą Pietwokietijōs su Sziaurwokietija kalbama, tay Dšreikija drauge ne rofūjama, bet tik Prisdraugawojimas Baieriū, Wirtembergeriū bey Badū prie Sziaurwokietijōs, o Wokietijōs Wienybe dar wiš pašilkti be Dšreikijōs, o taygi tik dar ir ne wisay pilna, nēsa wišōs ant musū Stōs Kortōs žalies parwūtosios Dšreikiū Žemės iki Meto 1866 prie Wokietijōs rofūjamos tape. Ale jau gana šiam Sykini.

Wisofia Žinia.

— Sulanto Princese Fridrikienė yra 6tąjį Decemberi po ilgōs Ligōs pašmirusi. Toji buvo

jaunesnioji Cesū musū Wiešpaties Karaliaus ir jauniausioji Dukte Karalienės Luwyžės. Ji buvo Karaliaucziuje gimusi 1 Februariju 1808 ir su Sulanto Princu Frydriku apšwedusi.

— Apie musū Wiešpatienę Karalienę pasakojama kad ji Berlyne labay tankies Loceritūse prišronytųjų Žalnierū apšilankanti.

— Francuziškasis Gendrolius Bazienas dabar ant wieno Dwaro šale Miesto Kassel gywentinay isitaisēs. Šis yra šešėdesimt ir keliū Metū senas jo Pati tik dvidešimt ir keliū. Toji dabar laukias, ale meilydama, kad sulauktasis Kudikis ne ant Wokietijōs, bet ant francuziško Grunto užgimtu, tay ji yra iš Francuzijōs kelis Žakus arba Skrynes Žemjū paršgabendinusi.

— Mieste Wersalj (Versailles) šale Paryžo randas Loceritūse daug šronytū Francuzū. Tūsius iš jū, kurie jau imanytinay pašigawę, ketino Musiškū Wyresniejiē wēl i Paryžą nugabendinti, idant jie czion wisay išgytu. Ale jie ne norēje wēl i Paryžą gryšti.

— Tarp Englanto bey Amėrikos yra ant atlantiniū Juriū Dugno pirm keliū Metū du telegrafiniū Welū Strangu dētū. Wiens tujū jau pirm ilgofo Gieso buvo patrukes, o dabar pareit Žinia, kad ir su antrūju šita pati Nepalaima nufitufusi. Ale tarp Francuzijōs bey Amėrikōs randas dar lgy tokiajau telegrafine Wirwė. Tacziau jōs Ponai dabar mathdami, kad jie wieni su sawo Telegrafu, iki Amėrikōs einancziū, pašilke, ima dabar už Telegrafierawimą arba Žiniōs žaibini Musiuntimą iš Gyropōs i Amėriką bey iš Amėrikōs i Gyropa dwilinkay tiek ne kaip pirma.

— Rusijoje bey Lenkūse dabar dang rymiskū Katilikū, Grytikškais pastoj, kadangi jiemis naujasis Popiežiaus Wierōs Prasimanymas dides pries yra, tajai: buk jis, norint griešnas Žmogus budams kaip wiš fiti Žmones, tacziaus niekuczies ne klystancziū wiso Swieto Mokintoju pašidares.

Szwiėziausioji Žinia.

Seredoj 21 Decbr. bande kokie 3 Diwizijonai Francuzū iš Paryžo iššilanksti, ale musū Gardai bey 12tasis Armėfors jūs bewaik wienat sawo Kanulėmis wēl atgal i jū Szantens iware.

Priminimas.

Su senūjū Metu bengias ir senasis Keleiwjo Apšiteliamims, o todėl ir weik reiks naujo Apšiteliamimo naujam Metui. Su tūmi, meldziū, ne gaisfite, jeib kožnas tūjau pirmūsius Numerius sawo Keleiwjo gauti galėtu. Kurs pašwelawēs, pirmųjų tankies ne gauna.